

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ директора № 60/2018 від 01.09.2020

ІНСТРУКЦІЯ № 68

(надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом)

Необхідно послідовно, надавати допомогу при поразці електричним струмом. З початку якнайскоріше необхідно звільнити постраждалого від дії струму, оскільки від тривалості цієї дії залежить тяжкість електротравми. Дотик до струмоведучих частин що знаходяться під напругою, викликає в більшості випадків мимовільне судорожне скорочення м'язів і загальне збудження, яке може привести до порушення і навіть повного припинення діяльності органів дихання і кровообігу.

1. Негайне відключення тієї частини електрообладнання, якою торкається потерпілий. Відключення проводиться за допомогою вимикачів, рубильників або іншого відключаючого апарату. Якщо постраждалий знаходиться на висоті, то відключення установки і тим самим звільнення від струму, може викликати його-падіння. В цьому випадку необхідно прийняти заходи, щоб постраждалий не впав. Якщо відключити установку швидко не можна, необхідно прийняти інші заходи.

2. Для відділення потерпілого від струмоведучих частин або дроту напругою до 1000 в слід скористатися канатом, дошкою або іншим сухим предметом, який не проводить електричний струм.

Для ізоляції рук людина, що надає допомогу, особливо якщо їй потрібно торкнутися тіла потерпілого, його одягу, повинна надіти діелектричні рукавиці або обмотати руку шарфом, надіти на неї суконний кашкет, рукав піджака або пальта, накинути на постраждалого гумовий килимок, суху дошку або яку-небудь підстилку, що не проводить електричний струм, згорток одягу і тому подібне. Іншу руку потрібно тримати в кишені або за спиною.

3. Якщо електричний струм проходить в землю через постраждалого і він судорожно стискає струмоведучий дріт, простіше перервати струм, відокремивши постраждалого від землі (підсунути під нього суху дошку або відтягнути за одяг). Можна також перерубати дроти сокирою з сухою дерев'яною рукояткою або перекусити їх інструментом з ізолюючими рукоятками.

4. Після звільнення постраждалого необхідно вивести його з небезпечної зони.

5. Після виводу постраждалого з небезпечної зони потрібно оцінити його стан: свідомість: ясна, відсутня, порушена, збуджена; дихання: нормальне, відсутнє, порушене; пульс: добре визначається, погано визначається, відсутній; зінці: вузькі, широкі.

6. Якщо у постраждалого відсутня свідомість, дихання, пульс, шкірний покрив синюшний, а зінці широкі (0,5 см в діаметрі) можна вважати, що він знаходиться в стані клінічної смерті і потрібно негайно приступити до його пожвавлення за допомогою штучного дихання, способом «з рота в рот» або «з рота в ніс» і зовнішнього масажу серця.

7. Якщо постраждалий дихає дуже рідко, але у нього прослухується пульс, потрібно відразу почати робити штучне дихання і потурбуватися про виклик швидкої медичної допомоги (кому-небудь, що опинився поряд з тим, кому надається перша допомога).

8. Якщо постраждалий в свідомості, але до цього був в непритомності або знаходився в несвідомому стані, але з пульсом, що зберігся, його слід укласти на підстилку, розстебнути одяг, що утрудняє дихання; створити приток свіжого повітря; зігріти тіло, якщо холодно; забезпечити прохолоду, якщо жарко; створити повний спокій, спостерігаючи за пульсом.

9. Якщо постраждалий знаходиться в несвідомому стані, необхідно спостерігати за його диханням і у разі порушення дихання із-за западання язика, висунути нижню щелепу вперед, узявшись пальцями за її кути, і підтримувати її в такому положенні, поки не припиниться западання язика.

10. При виникненні у постраждалого блювоти необхідно повернути його голову і плечі

наліво для видалення блювотних мас.

11. У жодному випадку не можна дозволяти постраждалому рухатися, а тим більше продовжувати роботу за відсутності видимих важких пошкоджень.

12. При ураженні електричним струмом може наступити не тільки зупинка дихання, але і припинитися кровообіг, коли серце не забезпечує циркуляцію крові по судинах. В цьому випадку виконується зовнішній масаж серця, після двох енергійних вдукань повітря. Масаж проводиться швидкими поштовхами (на кожні два вдукання повітря - п'ятнадцять натискань на грудину). Якщо дихання відновлено і на тілі є поранення з кровотечею, необхідно розкрити в аптечці індивідуальний пакет і накласти на рану (використовується чиста хустка, тканина і так далі - за відсутністю пакету). При сильній кровотечі накладається джгут.

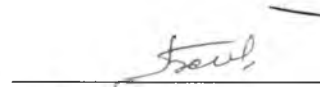
13. Якщо на постраждалому зажеврив одяг, необхідно збити полум'я, накинувши на нього будь-яку щільну тканину. При невеликих за площею опіках I і II ступеню потрібно накласти на обгорілу ділянку шкіри стерильну пов'язку, при важких опіках постраждалого загортають в чисту тканину, не знімаючи одягу.

14. При переломах, вивихах, розтягуваннях зв'язок необхідно створити спокій, накласти шини для запобігання подальшому зсуву кісткових відламків. При пошкодженні голови - накладається туга пов'язка і «холод», забезпечується повний спокій до приходу лікаря.

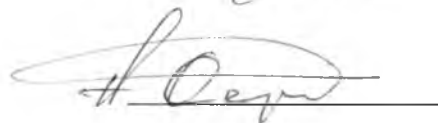
15. При пошкодженні хребта - необхідно підсунути під його спину дошку, двері, зняті з петель і тому подібне.

16. Якщо постраждалого перенесли до місця евакуації - необхідно це зробити дуже обережно, заподіявши мінімум хворобливих відчуттів.

Інструкцію склав:

 Володимир БОГУН

Провідний фахівець
(інженер з ОП)

 Микола СЕРДЮК